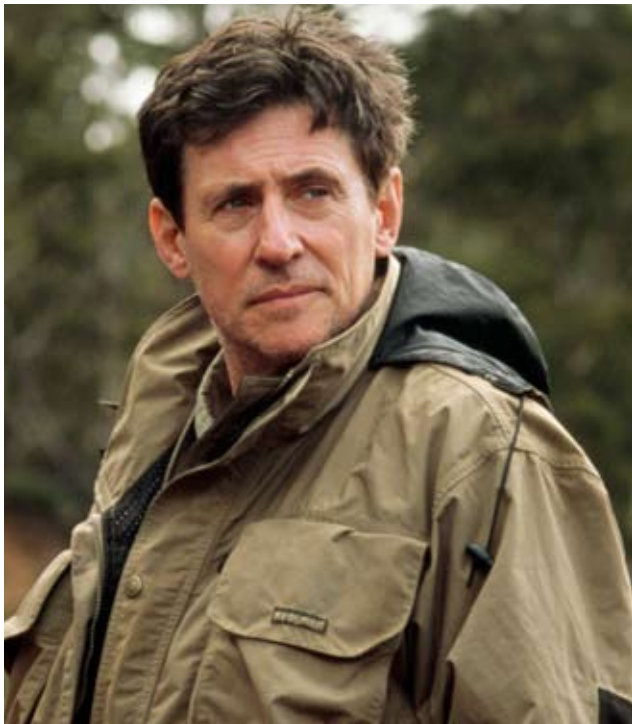

RECENSION

Gabriel Byrne som
Stewart Kane i *Jindabyne*

Originaltitel Jindabyne
Svensk titel Jindabyne
Regi Ray Lawrence
Producent Catherine Jarman
Manus Beatrix Christian efter Raymond Carvers
novell So Much Water, So Close to Home
Foto David Williamson
Roller Laura Linney, Gabriel Byrne, Deborra-Lee
Furness, John Howard, Leah Purcell, Eva Lazzaro
Australien 2006
Längd 1 tim 59
Censur från 11 år
Distributör NonStop Entertainment AB

Jindabyne

Ray Lawrence har på drygt tjugo år gjort endast tre långfilmer. *Bliss* (1985) tävlade i Cannes, *Lantana* (2002) blev ett internationellt genombrott. *Jindabyne* (2006) utgår från en novell av Raymond Carver, tidigare filmad som en av nio episoder i Robert Altmans *Short Cuts* (1993).

Fyra män i olika åldrar ger sig iväg på en efterlängtd fisketur. Trakten är otillgänglig och de har precis börjat fiska när de hittar en död kvinna i floden. De bestämmer sig för att först fiska färdigt, sedan rapportera det makabra fyndet till polisen.

För de inblandade i det lilla samhället Jindabyne i Australien, får männens handlande oanade följder. Begravda konflikter blottläggs, äktenskap hotas, outtalad rasism tränger upp till ytan.

Kvinnan som hittats är aborigin och frågor om moral och skuld blir handlingens drivkraft.

I centrum finns Stewart, en av männen som inte tycker att han gjort något fel, och hans hustru Claire som inte förstår sin mans agerande. Claires ångest växer ju längre tiden går. Behovet av att gottgöra vad hennes man ställt till med blir allt starkare, samtidigt som hon inte inser att urinvånarna aldrig behandlats på samma villkor som den vita befolkningen.

Jindabyne berättar om ett tillstånd, invånarnas vardagliga och till synes obekymrade lunk långt från allfarvägarna, och som på grund av ett obetänksamt men knappast illvilligt beslut, plötsligt förvandlas till sin motsats. Upptäckten av den döda kvinnan får män att ställas mot kvinnor, misstänksamhet, lögn och osäkerhet gör livet till ett mentalt inferno.

Lawrence berättar lågmält och mångtydigt utan att ge oss några ledtrådar om vad som är rätt och fel. Hans karaktärer gör förmodligen det som är mycket mänskligt i en situation som denna. Skickligt mejslas de inblandades tillkortakommanden fram när rädsla, känslan av hot och brist på empati tar överhanden.

Uptakten på filmen, där vi får möta mördaren och veta hur

männen förbereder sig för utflykten, är uppbyggd som en suggestiv thriller. Men ju längre berättelsen framskrider, desto tydligare blir inslagen som lutar åt nervsammanbrott och religionsmystik. Ett psykologiskt drama utspelas framför våra ögon.

Utän att på något djupare plan förklara hur marginaliserade aboriginerna är, lyckas *Jindabyne* med små medel bli en naturligt påträngande och smärtsam upplevelse. Den underliggande rasismen lever sitt eget liv, den behöver inte förklaras. Desto tydligare framträder skillnaden mellan mäns och kvinnors uppfattning av och känslor inför vad som hänt och vilka konsekvenser det får.

Misstagen som görs botten i samhällets segregation och ett latent ointresse för aboriginernas liv och traditioner mitt i det moderna samhället. Insikten om vår sårbarhet och hur lite som behövs för att fasader ska rämna, blir därmed filmens största förtjänst. Livet i Jindabyne kommer aldrig att bli detsamma. Insikten förstärks av de duktiga skådespelarna, framför allt Gabriel Byrne och Laura Linney. Deras gestaltning av det krackelerande äkta paret som pratar förbi varandra inför sin undrande son, glömmet vi inte i första taget.

Mats Sladö